

Omaani rahadega Põhjamerest Läänemerre

Autor: Loore Magus

Jaauaris kandideerisin Omaani Sultanaadi stipendiumile, mille raames sain seilata pool kuud Norra, Taani, Rootsi ning Eesti vetes ja osaleda võidusõidul *Tall Ship Race* Kristiansandist Aalborgi. Kojusõidul jäid meie tee peale ka Helsingør ja Visby.

Pilt: Loore Magus

27. juulil Norra jõudes ei osanud ma oma eelseisvast seiklusest veel midagi oodata ja kui ma oma kompsudega sadamasse jõudsin, olin pigem kurb kui õnnelik, sest eelnevatel päevadel olin ära kaotanud oma hääle. **Seega oli minu esimeseks katsumuseks möödujatelt juhiseid küsida, et leida kaheksa purjelaeva vahelt minu pisike St.Iv.** Õnneks on norrakad väga abivalmid ja juhatasid mind õigele teeotsale. Edasi läks minu seiklus juba rõõmsamalt, kui kohtusin oma meeskonnaga, kes minu üllatuseks olid kõik minuvanused noored eestlased. Enne nendega kohtumist uskusin, et hakkam tarkuseteri saama vanadelt merekarudelt, aga näe, hoopis vastupidi.

Kokku oli meid purjekal kaheksa, sealhulgas kapten ja vanemabi. Vahis olime kahes vahetuses – neli tundi tööd, neli tundi magamist – ning nii esimesel etapil kolm ja pool päeva jutti. Uskumatult kiiresti harjus organism sellise režiimiga: hüppasid äratuse peale kiirelt tormikatesse, kummikud jalga, jope peale ja otse kokpiti. Halvimal juhul said esimese poole minutiga läbimärjaks, seega kõik vettpidavad riided oli mõistlik selga panna. Tegelikult polnudki võimalik kõiki neid samme nii kiiresti teha, sest kui purjekas kõigub ühele poole ja samal ajal proovid teisele poole astuda, siis tulemusena võis päevavalges märgata kehal mitmeid sinikaid. Ämblikmehe oskused tulevad sellises kohas vaid kasuks ja kui enne seda ei osanudki midagi, siis pärast *Tall Ship*'il osalemist kindlasti.

Pilt: Loore Magus

Kui seest ei keeranud, sai hamba alla ka eelmise vahi poolt meisterdatud võileiva ja kõrvale teed/kakaod/kohvi/mustikakisselli. Hommikuks sõime putru, lõunaks suppi ja õhtusöögiks erinevaid praade. Kuna tegemist oli võidusõiduga, siis tuli oma toidumoon kiirelt nahka pista ja vahis silmad lahti hoida. Küll vahetasime purjeid, võttes ühe maha ja tõmmates teise peale. Isegi roolimine osutus esialgu suureks väljakutseks. Vanemabi arvas, et ilmselt sõidame ka autot juhtides kursist sama mööda nagu merel purjekaga, sest esialgu olime pardal ikka parajad peata kanad. Mõned asjad/tegevused olid üle korratud rohkem kui paar korda, aga ikka vaatasid teistele otsa ja mõtlesid, et kas see ikka on groodisoot või midagi muud. **Õnneks sai nii mõnigi Mereakadeemias õpitud sõlm kiirelt rakendust.** Paali-, seasõra või meremehe sõlme tegemiseks ei pidanud ma palju pead vaevama, aga mõni kaasvõitleja oli viimastel päevadelgi hädas vendrite õigesti sidumisega reelingu külge.

Õppides Mereakadeemias hüdrograafiat, olin toodritest ja poidest teadlik varemgi ja kohati oligi mul tunne nagu oleksin olnud taas praktikal, sest varem sai põhja-, lõuna-, ida- ja läänetoodritest mööduda simulaatoril. **Seekord aga ei pannud õpetaja vale manöövri ajal mängu uuesti käima, vaid õige valik tuli teha kohe ning ohutult madalikust/ohust mööduda.** Öösel valvasime binokliga, mis suunas teised laevad liiguvad ning milliste laevadega on tegu. Kasuks tulid eelnevad teadmised COLREG'ist. Iga tunni aja tagant tuli täita ka logiraamatut, mis oli minu jaoks täiesti uus asi. Raamatusse märkisime purjeka asukoha, tuule suuna, sõidukiiruse, laine kõrguse, logi- ja baromeetrinäidu. Hiljem märkisime purjeka asukoha kaardile.

Ka esimene kokkupuude merehaigusega on unustamatu: nimelt ei pidanud kaks kõige pikemat piigat algul suurele kõikumisele vastu ning nad nii-öelda toitsid kalu otse kaunilt säravasse planktonisse. Samuti oli sädelevas planktonis lust nõusid pesta, sest kogu ämbri sisu helendas. Võimas veemäng oli näha ka tualetis. Mereveega pesti nõusid seetõttu, et magevett jätkus päevas inimesele ligikaudu kuus liitrit.

Pilt: Madle Timm

Soovitus noortele, kes plaanivad tuleval suvel purjeregatist osa võtta – **vahetuse lõppedes ei tasu kambüüsis kaua aega surnuks lüüa**. Riided kohe seljast ja koikusse, sest magades ei saa millestki aru. Võõris on ainuõige magada alumises koikus ja lisaks tõmmata voodi alt välja kate, mis kinnitub ülemise voodi külge. Seda tuleb teha selleks, et mitte keset und põrandale kukkuda, sest võõris kõigutab ikka korralikult. Ahtris on puhkamine kergem.

Aalborgi jõudes olime esimeste seas, aga kuna suured purjelaevad ei oleks sama etappi läbides õigeks ajaks lõppu pääsenud, otsustati finiš teha merel. **Meid pälviti teise kohaga, mis oli minu elu esimene karikas purjetamises**. Algul oli maapinnaga raske harjuda ja pingil istudes pidin sellest kahe käega kinni hoidma, vastasel juhul oleksin sealt maha kukkunud. Sadamas ootasid meid privileegid: saime tasuta pääsme kõikidesse muuseumitesse, vee- ja surfiparkidesse. Äärmiselt võimsa kogemuse saime ühel varahommikul, kui kapten võttis meid kaasa **Vene purjelaevale Mir ja me saime 50-meetrise masti otsa ronida**. Meie kehade külge kinnitatud rakmed meid aga otseselt ei turvanud ja allakukkumisest oleksid päästnud vaid kaks kätt ja kaks jalga. Hirm pidavat tagama kõige suurema turvalisuse. Elan.

Pilt: Loore Magus

Aalborgis vahetus meie meeskond: neli liiget jäid samaks, kuid neli uut huvilist tulid juurde. Teel koju

peatusime esimesena Helsingøris, kus saime imetleda kaunist lossi ja värvilisi maju. Järgmine pikem peatus oli Gotlandil, kus samal ajal toimusid keskajapäevad. Kogu linn kandis vastavast ajastust kostüüme ja avatud oli ka keskaegne turg. Viimane peatus enne kodusadamat oli Naissaar, kus pesime puhtaks pilsni ja kuivatasime madratsid. Pärast seda ootas meid juba lõpp-peatus Lennusadamas, kus tuttavad, sõbrad, vanemad meid suurejooneliselt vastu võtsid koos lillede, šampuse, fotograafide, tänukõnede- ja kirjadega.

Pilt: MadleTimm

Kokkuvõttes läbisin 999 meremiili, väljusin oma mugavustsoonist ja sain juurde väga palju uusi tutvusi ja sõpru, rääkimata oskustest purjekal. Meelde jäävad ööd, mil olin rakmetega reelingu küljes kinni, et tugeva tuulega mitte üle parda lennata. Mõnikord ei saanud arugi, kas istusime või seisime kokpitis, sest kreen oli nii tuntav. Elasin üle metsiku hambavalu, aga pärast kolmekümnenda väga tugeva valuvaigisti neelamist kadus mu näost paistetus ja sain rõõmsalt kapteni poolt antud šokolaadi edasi nautida. Soolane merevesi hävitas mu prilliklaasid, aga need vajasidki vahetamist. Esimesel kahel päeval olin veendunud, et ma ei taha enam mitte kunagi merele ja helikopter võiks mulle järele tulla, kuna uus kogemus oli liiga metsik ja kardinaalselt erinev minu argipäeva elust. Aga kolmandal päeval mõistsin, kui äge mu seiklus on, ja imestasin, miks ma varem pole *Tall Ship Race*'il osalenud. Nüüdseks olen ennast juba tulevaks suveks regatile kirja pannud. Kindlasti olid need minu elu kõige vingemad hetked. ***No risk, no fun.***